

Vestnik.

Cesarja Frančiška Jožefa I. jubilejna ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: G. Jožef Turk, nadučitelj v Dol. Logatecu, 5 gld.; g. Miha Vrbič, učitelj v Sodražici, 3.60 gld.; gđc. Bauer Alojzija, nadučiteljica v Ljubljani, 1.50 gld.; gđc. Konschegg Friderika, učiteljica v Ljubljani, 1.20 gld.; gđc. Raunacher Ema, učiteljica v Ljubljani, 1.20 gld.; gđc. Illerschitsch Franja, učiteljica v Ljubljani 0.90 gld.; gđc. Golf Klotilda, učiteljica v Ljubljani, 0.90 gld.; gđc. Naglas Jakobina, učiteljica v Ljubljani, 0.90 gld.; g. Valentin Zavrl, učitelj v Begunjah na Gorenjskem, 4 gld.

Učiteljski konvikt: G. Jožef Sedlak, nadučitelj v Ložkempotoku, nabral v veseli družbi v gostilni g. Ivana Gregoriča 11.82 K; g. Miha Vrbič, učitelj v Sodražici, 12 K na knj. kr. podr. št. 130; gđc. Bauer Alojzija, nadučiteljica v Ljubljani, 1.20 K; gđc. Konschegg Friderika 1.80 K; gđc. Raunacher Ema, učiteljica v Ljubljani, 1.20 K; gđc. Illerschitsch Franja, učiteljica v Ljubljani, 1.20 K; gđc. Golf Klotilda, učiteljica v Ljubljani, 1.20 K; gđc. Naglas Jakobina, učiteljica v Ljubljani, 1.20 K; gđc. Cidrich J., učiteljica v Ljubljani, 0.60 K; g. Val. Zavrl, nadučitelj v Begunjah, 2 K; g. Josip Žirovnik, nadučitelj v Gorjah, 6 K; gđc. Emilija Jurman, učiteljica v Šmartinu pri Kranju, na knj. kr. podr. št. 36 20 K; čast. g. Tomaž Potočnik, župnik na Breznici, 8 K namesto venca na grob svojemu bivšemu učitelju ranjkemu gospodu Frančišku Kokalju. — Po pomoti niso bili izkazani v 6. številki ti-le darovi: Delniško društvo L. Narodnega doma v Rudolfovem na kupon z dne 18. grudnia 1897. l. 2.56 K; vesela družba pri Jerneju v Predvoru po g. nadučitelju Završniku 8.80 K; g. Fr. Gregorač, učitelj v Metliki, nabral med učiteljstvom iz Metlike in okolice 15 K. Vse te svote so zabilježene v blagajniški knjigi pod številkami 58, 59 in 60.

Osobne vesti. Gđc. Marija Dev in gđc. Karolina Fischer, izprašani kandidatini, sta nameščeni začasno kot nadomestni učiteljici na II. mestni deški šoli; gđc. J. Kališ, izpr. kandidatinja, je dobila zač. službo v Dolu.

Iz načrta adresi na cesarja, ki ga je sestavil poslanec dr. Ivan Tavčar:

„Deželni zbor priznava koristi splošne ljudske izobrazbe in priznava tudi, da se ljudsko šolstvo v vojvodini lepo razvija in da že prinaša tistih sadov, koje smo tedaj pričakovali, ko je Vaše Veličanstvo izvolilo podeliti svoje cesarsko privoljenje sedaj v moči stoječemu državnemu ljudskošolskemu zakonu. Vzlic temu pa naše ljudsko šolstvo še ni doseglo svojega najvišjega razvitka, in dežela, ki sedanjih ogromnih žrtev na obžaluje, imela bode v prihodnje še ogromnejše žrtve s svojim ljudskim šolstvom, kojim se nikakor izogniti ne bo hotela, dobro čuteč, da ji ravno to šolstvo daje najtrdnjše poročstvo za bodoči prospeh in napredek.“

Iz proračunske razprave. Poslanec Ivan Hribar: „Letos se je dognala tudi regulacija učiteljskih plač. Nekaj časa je bila narodna stranka skoro jedina zagovornica učiteljev in šolstva. Razmere so se premenile tako, da zdaj vse stranke tekmujejo v prijaznosti do šolstva in učiteljev. Zasluga za to gre učiteljem samim, ki so si znali dobiti naklonjenost vseh strank. — Naj na tej poti dalje korakajo in naj nam vzgoje značaje, na katere bomo mogli ponosni biti.“

Poslanec A. Kalan: „Glede ljudskih šol je vladalo lepo soglasje že lani. Vsi liberalni in klerikalni poslanci smo priznavali, da je vsak delavec vreden svojega plačila. Na tem stališču stojimo in smo stali pri regulaciji učiteljskih plač. Vedeli smo, da se ne gre samo za 52.000 gld., vedeli smo, da bode imela regulacija veliko konsekvence, a vzlic temu je zbornica bila soglasna za regulacijo, vedoč, če hočemo napredovati, da je to pred-

pogoj. Učitelji so zdaj lahko zadovoljni in bodo lahko vršili svoj lep poklic. — Šola mora biti punčica našega očesa, ker tu se računa s prihodnostjo, in tu ne smemo biti tesnosrčni. Upati je, da bo učiteljstvo z navdušenjem vršilo svojo dolžnost, da bo šola res taka kakor si jo želimo, da pomore našemu narodu do one vzgoje in omike, da bode pozneje lahko tekmoval z drugimi narodi.“

Prispevek za okrajno učiteljsko knjižnico v znesku $\frac{1}{2}\%$ od letnih plač učiteljskega osebja kočevskega okraja se v bodoče ne bode več pobiral vsled ukaza vis. c. kr. dež. šol. sveta z dne 4. grudnia 1897 št. 3516. Želeti bi bilo, ga se oglašé knjižnične komisije onih okrajev, kjer se ta prispevek še vplačuje.

Osobni status natančno po starosti. Ako bi se uvrstilo učiteljstvo strogo po starosti definitivnega nameščenja, potem bi prišli v I. plačilni razred vsi oni, ki so bili stalno nameščeni v dobi od 12. vel. srpana 1860 do 11. vinotoka 1874; v II. razred od 12. vinotoka 1874 do 1. kimovca 1882; v III. razred od 23. kimovca 1882 do 21. grudnia 1890; v IV. razred od 21. grudnia 1890 do vinotoka 1898.

Mesto voditeljice na mestni dekliški osemrazrednici je podelil c. kr. dež. šol. svet dosednji začasni voditeljici, gospici Emiliji Gusl. Gospica E. Gusl je izvrstna učiteljica in vrla naša koleginja. Čestitamo!

Umrl je v Kranju po kratki bolezni dne 4. t. m. tamošnji notar, obč. svetnik in deželni poslanec gospod Viktor Globočnik. Pokojni Globočnik je bil velik prijatelj ljudske šole in slovenskega učiteljstva. Naj v miru počiva! — Naše društvo je izrazilo pismeno sožalje občinskemu svetu v Kranju in narodnemu klubu deželnih poslancev, katerega odlični člen je bil rajni Globočnik.

Razpisani službi. Na dekliškem oddelku štirirazrednice na Vrhniki je stalno oddati novosistemizovano mesto s prijemki IV. plač. razreda. Prošnje do 18. sušca t. l. pri c. kr. okr. šolskem svetu v Ljubljani. — Na enorazrednici v Koroški Beli mesto učitelja in voditelja s plačo IV. plačilnega razreda in stanovanjem. Prošnje do 20. sušca t. l. pri c. kr. okr. šolskem svetu v Radovljici.

Slika Njegovega Veličanstva. — Razni umetniški zavodi naše monarhije tekmujejo današnji dan povodom petdesetletnice našega cesarja, da napravljajo slike Njegovega Veličanstva kolikor mogoče lepše in točneje. Tako nam je doposlala tudi tvrdka G. Freytag & Berndt na Dunaju VII/1 sliko, katera nam predstavlja doprsni portret cesarja v naravni velikosti. Slika, izvedena po heliogravure-načinu nam kaže visoko postavbo plemenitega vladarja v toison-ornatu, kateri stori, da je slika očitnejša; v to svrhu si je tvrdka prav dobro omislila baš toison-ornat. Velikost slike je 64:80 cm. Ker je slika lepa in primerno cena (stane 2 gld.) priporočamo, da si jo kupi, kdor potrebuje čedne podobe v sobah, v pisarnici ali v šoli.

Gospodinska šola v Ljubljani. — C. kr. kmetijska družba za Kranjsko otvori menda že s prihodnjim šolskim letom pod vodstvom šolskih sester v ljubljanskem Marijanišču prepotrebno gospodinsko šolo. To važno šolo, v katero se sprejme na leto po 12 deklet iz boljših kmečkih hiš, bode podpiralo tudi c. kr. kmetijsko ministerstvo. Za napravo šole je proračunjenih 2254 gld. in za vzdržavanje letnih 2500 gld. Učila se bodo dekleta poleg veronauka teoretično in praktično gospodinjstva, vzgojeslovja, zdravstva, računstva, naravoznanstva, zgodovine, zlasti pa gospodinjstvom potrebnega kmetijstva, vrtnarstva, pranja perila, čiščenje obleke itd. Ta šola, kakor tudi ona, katero ustanovi društvo „Gospodinska šola“ za dekleta iz obrtniškega in delavskega stanu, bodeta pravi blagodar za deželo.

Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani je poslalo načelniku kluba narodne stranke g. dr. Tavčarju naslednje pismo: Velerodni g. poslanec! Velecenjeni gospod predsednik! Udano podpisani odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ izreka narodnemu klubu

deželni poslancev odkritosrčno sožalje ob bridki izgubi, ki ga je zadela s smrtjo velezaslužnega deželnega poslanca, g. Viktorja Globočnika. Z narodnim klubom deželni poslancev čuti slovensko učiteljstvo to nenadomestno izgubo tem bolj, ker je bil preblagi pokojnik odkritosrčen, dober prijatelj slovenskega učiteljstva. Za odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“: Predsednik: Juraj Režek, tajnik: E. Gangl.

Pismo zahvalo je izrekel odbor „Slov. učit. društva v Ljubljani“ gospodom deželnim poslancem Francišku Povšetju, dr. Adolfu Schafferju, dr. Ivanu Tavčarju, Francišku Višnikarju ter Ivanu Hribarju za zasluge, ki so si jih stekli ob regulaciji učiteljskih plač. V dotičnih zahvalnih pismih je izrečena tudi zahvala posameznim klubom deželnega zbora kranjskega. — Deputacija 3 členov (gg. Režek, Dimnik in Gangl) se je poklonila dne 10. t. m. g. dež. predsedniku, ekselenci baronu Heinu in mu osebno izrekla zahvalo.

K regulaciji naših plač. Odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ je poslal dne 5. t. m. visokemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu v Ljubljani tako-le prošnjo:

Štev. 33.

Visoki c. kr. deželni šolski svet!

Z vso udanostjo podpisani odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ priznava z zadovoljstvom in zahvalo, da se je odločno zavzel visoki c. kr. deželni šolski svet o priliki regulacije plač kranjskega učiteljstva za resnično in pravično izboljšanje našega gmotnega stanja ter da je veliko pripomogel k uvedbi pravičnega osebnega statusa, s katerim se more danes ponasati dežela Kranjska pred drugimi avstrijskimi kronovinami, ki ob ugodnejših finančnih razmerah nimajo uvedenega osebnega statusa.

S tem preneha dosedanji krivični krajevni zistem, a goreča želja vsega kranjskega učiteljstva je, da bi se poravnala z uvedbo osebnega sistema tudi krivica, katero bridko čutijo mnogi učitelji in mnoge učiteljice dežele Kranjske, katere pa niso zakrivila sami. Na Kranjskem službuje čez petdeset učiteljev in učiteljic, ki so morali čakati po prebitem izpitu učne usposobljenosti nad eno leto, da so bili stalno nameščeni. Nad trideset je takih, ki so bili stalno nameščeni šele po preteku dveh let. Okolo dvajset jih je, ki so morali čakati tri leta do stalnega nameščenja. Deset jih je čakalo štiri leta, sedem pet let, osem šest let, devet sedem let, nekateri celo osem,

devet, deset, enajst, dvanajst in celo petnajst in še več let, dokler so dobili stalne službe.

Veliko krivico bi torej trpeli vsi ti učitelji in učiteljice, če bi se leta njihovega začasnega službovanja, oziroma leta po izpitu učne usposobljenosti prezrla pri sestavi statusa in bi se računala njih službena leta od definitivnega nameščenja.

Najudanejšje podpisani odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ si usoja najponižnejše prositi:

Visoki c. kr. deželni šolski svet naj blagovoli ohraniti kranjskemu učiteljstvu svojo blagonaklonjenost tudi pri sestavi osebnega statusa ter naj blagohotno upošteva leta od prebitega izpita učne usposobljenosti, če je povsem nemogoče, da bi se oziral na leta, ki teko sleharnemu učitelju in vsaki učiteljici od dne začasnega nameščenja.

Za odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“:

Juraj Režek,
t. č. predsednik.

Engelbert Gangl,
t. č. tajnik.

Jubilejni koncert

v proslavo 50 letnice cesarjevega vladanja.

Oglašenci: Olga Gašperin, učiteljica v Kostanjevici; Janko Zupančič, učitelj v Kolovratu; Karel Dermelj, nadučitelj, Ferdo Juvanec, učitelj in Rudolf Piš, učitelj, vsi trije v Cerknici; Karel Trost, učitelj v Št. Jerneju; Fran Kavčič, nadučitelj in Fran Potokar, učitelj, oba pri D. M. v Polju; Fran Grm, učitelj v Kopanju; Matej Jenko, učitelj na Dolah; Fran Rojina, učitelj v Šmartnem pod Š. g.; Avgust Štefančič, učitelj v Kamniku; Andrej Rapè, učitelj v Olševku; Fran Gärtner, učitelj in Vilib. Rus, učitelj, oba v Kranju; Janko Toman, nadučitelj v Moravčah. — Kdor bo sodeloval pri jubilejnim koncertu, naj se blagovoli kmalu zglasiti.

Listnica uredništva:

G. Ant. Jiráček, učitelj v Pragi: Hvala lepa na poslanih podatkih o šolskem muzeju. Poslani načrti šolskih stavb so nam dobro služili in vam jih v kratkem vrnemo. Na zdar! — G. J. C. na Dunaju: Bomo vstregli čimprej. Prijateljski pozdrav! — G. J. K. v Gradcu: Hvala lepa na prijaznem poročilu! Prijateljski pozdrav vsem obiskovalcem risarskega tečaja! — Na Gorenjsko. Nekrolog o r. t. smo morali odložiti na prihodnjo številko. Zdravi! — Ocene o knjigah „Slov. Matic“ smo morali odložiti zaradi pretesnega prostora. — G. J. H. v R. Pismeno. — G. J. Š. v D. L.: Prosimo! Poslano bomo uporabili o priliki. — G. F. R. v Š.: Je prepozno došlo za to številko. — Na Goriško: Prihodnji!

GRİČAR & MEJAC

LJUBLJANA

Prešernove ulice števil 9
priporočata svojo
bogato zalogo izgotovljene
moške in ženske obleke
v vsaki velikosti ter najboljše
perilo in zavratnice po naj-
nižji ceni.

Kdor si kupuje obleko,
ogleda naj si najprvo na-
jino zalogo.

Naročila po meri
izvršujejo se točno in ceno
na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo
franko in zastonj.

P. i. učiteljstvu znižane cene.

V založništvu podpisane
tiskarne so izšle in se do-
bivajo po 50 kr. knjiga:

Pripovedke

iz avstrijske zgodovine

Nabral in priredil

Jakob Dimnik

učitelj v Ljubljani.

Tiskarna R. Milic.

Slovensko učiteljsko društvo *
je izdalo in založilo te-le knjige:

Komensky-Ravnikar:
„Didaktika“ 50 kr.
Dimnik: „Domoznanstvo
v ljudski šoli“ 50 „
* „Učiteljski večeri“ 20 „
Ciperle: „Narodna vzgoja“ 30 „

Vse te knjige se dobivajo pri
upravnštvu našega lista; pri ured-
ništvu se pa dobiva:

Dimnik: „Domača vzgoja“ 1 gld.

Ne zabite „Učiteljskega konvikta“!

Fr. Čuden

urar v Ljubljani

Mestni trg št. 25 Sv. Petra cesta 2
priporoča svojo bogato za-
logo vsakovrstnih

žepnih in stenskih ur

budilnikov, prstanov,
uhanov, šivalnih strojev

od 25 gld. naprej,
biciklov od 100 gld. naprej.

Popravila se izvršujejo na-
tančno in točno.

Novi cenovniki na zahte-
vanje franko in zastonj.

Izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 3 gld. naročnine in 1 gld. udnine. — Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati odgovornemu uredniku (uredništvu) v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema g. Francisek Črnogoj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznaniila in poslanice se računajo za celo stran 15 gld., pol strani 8 gld., 1/4 strani 5 gld., 1/8 strani 4 gld., 1/16 strani 2 gld.; manjši inserati po 10 kr. petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine še 3 gld.

Lastnik in založnik: „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“; tisk R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.